

CUNIÇİRO TANİZAKİ

ANAHTAR

ROMAN

Çeviri: H. CAN ERKİN

♥
CAN

2.
BASKI

CUNIÇIRO TANIZAKI

ANAHTAR

Kağı, Cuniçiro Tanizaki

© 1956, Cuniçiro Tanizaki vârisleri / Chuokoron-Shinsha, Inc.

© 2011, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları The Wylie Agency (UK) Ltd. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2011

2. basım: Şubat 2018, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 500 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Faruk Duman

Kapak tasarımı: Ayşe Çelem Design

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 31900

ISBN 978-975-07-1395-8

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750713958

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

CUNIÇIRO TANİZAKİ
ANAHTAR

ROMAN

Japonca aslından çeviren

H. Can Erkin

Cuniçiro Tanizaki'nin Can Yayınları'ndaki diğler kitapları:

Çılgın Bir İhtiyarın Güncesi, 1982

Sazende Şunkin, 2011

Nazlı Kar, 2015

CUNİÇİRO TANİZAKİ, 1886'da Tokyo'da doğdu. İlk öykülerinde Edgar Allan Poe ve Fransız Dekadanlarından etkilendi. Tokyo'dan daha tutucu bir bölge olan Osaka'ya yerleştikten sonra geleneksel Japon güzellik ideallerini araştırmaya yöneldi. En iyi romanlarından *Tade kuu muşi* (Bazıları Isırgan Sever, 1929), kendi değerlerindeki değişimi yansıtır, geleneklere bağlı Osakalı bir ailenin öyküsünü anlatıyordu. 1932'de, klasik Japon edebiyatının başyapıtlarından *Genci monogatari*'yi (Genci'nin Öyküsü) çağdaş Japoncaya çevirmeye başladı. Bu yapıtın Tanizaki'nin üslubu üstünde büyük etkisi oldu. 1940'larda yayımlanan *Sasameyuki* (Hafif Kar Yağışı) adlı romanında, çağdaş dünyanın geleneksel topluma yönelik saldırılarını klasik Japon edebiyatına özgü bir üslupla anlattı. 1956'da *Anahtar*, 1961'de *Çılgın Bir İhtiyarın Güncesi* adlı romanları yayımlandı. "Yedi Japon Masalı" adlı bir öykü kitabı ve "Kapitan Şigemoto'nun Annesi" adlı bir uzun öyküsü de bulunan Tanizaki, 1965'te Yugavara kentinde öldü.

H. CAN ERKİN, 1968 Çorum doğumlu. Çevirmen, öğretim üyesi. 1991 Ankara Üniversitesi DTCF Japon Dili ve Edebiyatı mezunu. 1996'da Hokkaido Üniversitesi'nde yüksek lisansını, 2001'de Ankara Üniversitesi'nde doktorasını tamamladı. Yamamoto Tsunetomo, Osamu Dazai, Kavabata Yasunari, Ryu Murakami, Haruki Murakami, Ryo Kuroki gibi Japon edebiyatının önde gelen isimlerinin eserlerini dilimize kazandırdı.

1 Ocak...

Bu tarihten itibaren, eskiden günlüğüme aktarmakta tereddüt ettiğim bir konuyu çekinmeden yazmaya karar verdim. Kendi cinsel yaşamım, karımla olan ilişkimle ilgili ayrıntılara girmekten kaçınırdım. Elbette, karım bu günlüğü gizlice okuyuverir, öfkelenir diye korkardım. Karım bu günlüğün çalışma odamdaki çekmecelerden birinde olduğunu mutlaka biliyordur. Kyoto'nun geleneklere sıkı sıkıya bağlı köklü ailelerinden birinin kızıdır; feodal bir ortamda yetiştiğini, eski değerlerden kopmadığını bugün bile gururla söyler. Öyle bir kadın tutup da kocasının günlüğünü gizlice okumaya kalkmaz. Gerçi, öyledir diye kestirip atmamak için gerekçelerim de var. Bundan sonra günlüğümde özel hayatımıza ilişkin notlar sık sık çıkmaya başladığında, kocasının sırlarınıdeşmek için kendine hâkim olabilir mi bilmem. (Doğuştan sinsidir, gizemli işlere bayılır.) Bir şeyi bilse de, bilmiyormuş gibi yapar; aklından geçenleri sözcüklere dökmeyi pek sevmez. İşin kötü yanı, bunu bir marifet saymasıdır. Gerçi defteri sakladığım kilitli çekmecenin anahtarını belirli bir yere gizliyorum ve bu yeri de sık sık değiştiririm ama onun gibi dedektif ruhlu bir kadın, bu yerlerin

tamamını çoktan öğrenmiştir. Ortalığı didik didik etmesine gerek de yok aslında; öyle bir kilidin yedek anahtarını her yerde kolayca bulabilir...

Az önce, bu tarihten itibaren günlüğümün okunmasından korkmadığımı yazdım ama şöyle bir düşününce, herhalde eskiden beri pek o kadar da korkmuyordum. Okuyabileceğini göze almış, hatta ümit emiş bile olabilirim. Öyleyse, neden çekmeceyi kilitler de anahtarını sağa sola saklamaya kalkarım bilmem. Sanırım, sırf onun dektiflik merakını körüklemek için. Üstelik, günlüğü tutup da onun rahatlıkla bulabileceği bir yere bırakırsam, onun okuması için mahsus yazdığımı düşünür, yazdıklarımın tek bir kelimesine bile inanmaz. Hatta asıl günlüğü başka bir yerlerde sakladığımı aklından geçirebilir.

İkuko, sevgili karıcığım!.. Belki de bu günlüğü hiç okumazsın. Sana soracak olsam, kesin bir başkasının yazdığı şeyleri gizlice okumaya kalkışmayacağını söylersin. Ancak, eğer şu an bu günlüğü okuyorsan, bil ki bu sahte günlük değil; satırlarımın tümünün kelimesi kelimesine gerçek olduğuna inanmanı isterim. Hayır, kuşkulanmayı âdet edinmiş birine böyle şeyler söylersem, içindeki kuşkuyu daha da derinleştirmiş olurum. Bu bir yana, günlüğümü sonuna kadar okuyacak olursan, yazdıklarımın gerçek olup olmadığını rahatlıkla anlayacaksın.

Zaten ben yalnızca onun hoşuna gidecek şeyleri de yazmam. Onun rahatsız olacağı şeyleri de, duymak istemeyeceği şeyleri de yazmam gerekir. Aslında benim tüm bunları yazmaya kalkmamın nedeni de onun her şeyi dışarıya aksettirmeden yaşama huyu. Yatak odası konularını konuşmanın karıkoca arasında bile ayıp olduğunu söyleyerek konuşmaya yanaşmaz, arada sırada ben müstehcen konulardan söz açtığımda da hemen kulak tıkayıverir. Onun bu edep anlayışı, kuralcı kadınsılığı, yapmacık olduğunu düşündürecek ölçüdeki seçkinciliği bun-

ları yazmama neden oluyor işte. Birlikteliğimiz yirmi yılı aşmış, kızımız bile gelinlik yaşa gelmişken, şimdi bile yatak odasına girdiğimizde iş görürken sessiz sedasız kalmak, çok basit işveli sözcükleri bile esirgemek nasıl karıkoca yaşantısı olarak adlandırılabilir ki? Ben onunla yatak odasıyla ilgili konuları konuşma şansı bulamamaktan kaynaklanan tatminsizlik yüzünden, tüm bunları mahsus yazma isteğine kapılıverdim işte. Bundan sonra, onun bu günlüğü gerçekten gizlice okuyup okumadığını kafama takmadan, okuduğunu düşünerek içimden geçenleri dolaylı yoldan da olsa anlatmak niyetindeyim. Her şeyden önce ben onu tüm kalbimle seviyorum; bunu daha önce de yazdım, ama bu yalan değil ve onun da çok iyi bildiğini düşünüyorum. Ancak, ben psikolojik açıdan o işler konusunda onun kadar ihtiras ve güç sahibi değilim. Bu noktada ona rakip bile olamam. Bu yıl elli altı yaşındayım (o da kırk beşine girmiş olmalı), o yüzden pek o kadar güçten düşmüş değilim, ama nedendir bilmem, o iş konusunda artık çabuk yoruluyorum. Dürüst olmak gerekirse, bugünkü halimle haftada bir, hatta on günde bir en uygun olanı. Fakat o (bu tür şeyleri alenen yazmaktan, konuşmaktan nefret eder) bünyesi kırılğan, üstelik kalbi de zayıf olmasına rağmen, iş oraya gelince hastalıklı denecek ölçüde güçlüdür. Yeri gelmişken, benim kafamı kurcalayan, sorun haline getirdiğim nokta da bu. Ben koca olarak ona karşı görevlerimi yerine tam olarak getiremiyorum belki, ama öyle olduğu halde, o bu eksikliği tutup da –böyle şeyler dile getirince onu hafif bir kadın olarak gördüğümü söyleyerek kızabilir belki, ama bir ihtimal– başka bir erkekle giderecek olsa, ben öyle bir duruma asla dayanmam. Ben öylesi bir ihtimali aklıma getirmekle bile dayanılmaz bir kıskançlık hissediyorum. Hal böyleyken, onun sağlığını düşünerek bile olsa, o hastalık düzeyindeki isteğini biraz kontrol etmesi

gerekir ne de olsa... En çok canımı sıkan şey, vücut gücümün her sene biraz daha düşmekte oluşu. Son zamanlarda cinsel ilişki sonrasında kendimi müthiş yorgun hissediyorum. Bütün gün pelte gibi kalıyorum, içimden hiçbir şey yapmak gelmiyor... Bu durumda ben onunla cinsel ilişkiye girmekten çekiniyorum muyum, hayır, tam tersi. Görev duygusuyla aşka gelerek istemeye istemeye onun isteklerini karşılamaya çalışmak gibi bir şeyi asla yapmam. Talih midir, talihsizlik mi bilmem ama ben ona âşığım. Lafın burasında artık onun nefret ettiği konulara girmem gerekir, ama onda, onun kendisinin de farkında olmadığı ona özgü bir meziyet var. Eğer benim eskiden onun dışında çok farklı kadınlarla ilişki kurma deneyimim olmasaydı, yalnızca onda olan bu meziyetin, bir meziyet olduğunun farkına bile varmazdım belki ama gençlik çağlarında eğlenceye de zaman ayırmış biri olarak, onun birçok kadının arasında nadiren bulunur bir silaha sahip olduğunu biliyorum. O eğer eski Şimabara benzeri bir eğlence mekânına satılmış olsa, mutlaka âlemde ünü duyulur, sayısız erkek çevresinde pervane olur, adam kisvesiyle dolaşan birçok insan onun oynamayı isterdi. (Bu durumu ona söylemem belki daha iyi olur. Onun kendisinde böyle bir meziyetin olduğunu fark etmesi, en azından benim için bir dezavantaj olur. Fakat o bunu duyacak olsa, acaba sevinir mi, yoksa utanır ya da hakarete uğradığını mı düşünür? Dışarıdan kızmış gibi görünerek, içten içe bu meziyetinden gurur mu duyar?) Onun o meziyetini aklıma getirince de kıskançlık hissine kapılıveriyorum. Eğer benden başka bir erkek onun o meziyetini öğrenecek olursa ve eğer ben o Tanrı vergisi şansa tam olarak layık olamadıysam, neler olur acaba? Bunu düşündükçe huzursuz oluyor, ona karşı suçluluk hissediyorum; sorumluluk duygusu içimi kemiriyor. O yüzden farklı yollara başvurarak kendimi tahrik

etmeye çalışıyorum. Sözelimi, cinsel arzumu tetikleyen noktayı –ben gözkapaklarım öpüldüğünde feci tahrik olurum– onun tahrik etmesini sağlıyorum. Yine ben de onun cinsel noktasını –o koltukaltının öpülmesinden hoşlanır– tahrik ederek, bu sayede kendimi tahrik etmeye çalışırım. Ancak, o bu isteğime bile isteyerek yanıt vermez. O bu tür “doğallık dışı keyifler”i tatmayı istemez, inatla ortodoks yollara başvurulmasını ister. Bunun ortodoks yola ulaşılan kadar alınması gereken bir keyif olduğunu anlatmaya çalışsam da, o yine “kuralcı kadınsılığı”nı korumayı sürdürür, buna aykırı hareketleri istemez. O bir de, benim ayak fetişisti olduğumu ve ayrıca kendisinin muhteşem güzellikte ayaklara (ki bunların kırk beş yaşında bir kadının ayakları olduğuna inanmak güçtür) sahip olduğu halde, hayır belki de bildiği için mahsus bana göstermemek için direnir. Yaz ortasının en sıcak günlerinde bile çoğunlukla çorapla dolaşır. En azından ayak bileğini öpmeme izin vermesini istediğimde, pis olduğunu, öyle yerlere dokunulmaması gerektiğini söyleyerek, dileğimi yerine getirmez. Öyle böyle derken, iyice çaresiz bir duruma düşerim... Yılın ilk gününden itibaren şikâyetlerimi sıralamaya başladım ve biraz utanıyorum ama tüm bunları yazmam çok daha iyi olacak. Yarın akşam, her işin ilk kez yapıldığı Hime-hacime akşamı. Ortodoksluktan hoşlanır ya, her yılki âdetimize uygun olarak, o töreni de onun kurallarına tam olarak uygun bir şekilde yerine getirmesem, beni affetmez herhalde...

4 Ocak...

Bugün pek alışık olmadığım bir şeyle karşılaştım. Üç gündür çalışma odasının temizliğini yapmadığım için, bugün öğleden sonra, yürüyüşe çıkan kocamın yokluğunda içine

nergis koyduğum vazonun durduğu kitap rafının önüne bir anahtar düşmüştü. Belki de hiçbir önemi yoktur. Fakat kocamın hiçbir neden olmaksızın, yalnızca dikkatsizlik sonucu bir anahtarı öyle bir yere düşüreceğini hiç sanmıyorum. Çünkü kocam çok dikkatli bir adamdır. Üstelik uzun yıllardır her gün günlük tuttuğu halde, o süre içerisinde bir kez bile anahtarını düşürmemişti... Ben elbette kocamın günlük tuttuğunu, o günlük defterini şu küçük masasının çekmecesinde, çekmecenin anahtarını da bazen raflardaki kitapların arasında, bazen yer halısının altında sakladığını eskiden beri biliyorum. Fakat ben, bilmem gereken şeylerle, bilmemem gereken şeyleri de çok iyi ayırt ederim. Benim bildiğim bir günlüğün varlığı ve anahtarın saklandığı yer yalnızca. Ben asla günlüğü açıp içine bakmak gibi şeyler yapmam. Öyle olduğu halde, her zaman evhamlı bir adam olan kocam anahtar vurup, o anahtarı da saklamadan içi rahat edememişti herhalde... Aynı kocam bugün o anahtarı öyle bir yere neden düşürdü acaba? Ruh halinde bir şeyler değişti de, benim o günlüğü okumam gereği mi doğdu acaba? Sonra yüzüme karşı bana okumamı söylese bile okumaya kalkmayacağımı düşünerek, "Okumak istiyorsan gizlice oku, anahtarı burada" demek mi istedi acaba? Hayır, öyle değil de "Senin gizlice okumana bugünden itibaren izin veriyorum; izin veriyorum ama izin vermiyormuş gibi yapacağım" mı demek istiyor acaba?..

Eh, bunların pek bir önemi yok. Ne şekilde olursa olsun, ben o günlüğü asla okumam. Kendi belirlediğim sınırları aşıp da, kocamın ruh halinin içlerine kadar girmeye de kalkmam. Ben kendi ruh halimi insanların bilmesinden hoşlanmadığım gibi, başkalarının yüreklerinin derinliklerine dalmayı da sevmem. Zaten o günlüğü bana okutmaya çalışıyorsa eğer, o günlükte yalan yanlış şeyler de olabileceği gibi, nasıl olsa yalnızca hoşuma gidecek şeyleri de yazmamıştır. Kocam keyfince yazabilir, istediğini düşünebilir,

aynen benim de öyle yaptığım gibi. Aslında ben de, bu yıldan itibaren günlük tutmaya başladım. Benim gibi yüreğinden geçenleri başkalarının bilmesine izin vermeyen birinin, en azından kendisiyle konuşmaya ihtiyacı var. Yalnız, ben günlük tuttuğumu kocamın fark etmesine neden olacak bir hataya da düşmem. Bu günlüğü, kocamın evde olmadığı zamanları kollayarak yazıp, kocamın asla aklına gelmeyecek bir yerde saklayacağım. Bu günlüğü yazmaya niyet etmemin birinci nedeni, ben kocamın bir günlüğü olduğunu bildiğim halde, onun benim günlük tuttuğumu bilmemesinden kaynaklanan üstünlük duygusundan alacağım zevk...

Bir önceki akşam yıl başlangıcı âdetimizi yerine getirdik. Off, böyle bir şeyi kaleme almak ne kadar da utanç verici. Ölen babam sık sık "mahremiyet" in nasıl olması gerektiğini anlatırdı. Benim böyle şeyler yazdığımı bilecek olsa, düştüğüm hallere bakıp üzülürdü mutlaka... Kocam her zamanki gibi zevkin doruğuna ulaşmış gibiydi ama ben de her zamanki gibi aradığımı bulamadım. Kocam bir yandan vücudunun gücünün uzun sürmediğinden utanır ve her seferinde bana karşı mahcup olduğunu söyler öte yandan da benim ona karşı fazla soğukkanlı davrandığımdan yakınırdı. O soğukkanlılığın anlamını, onun sözcükleriyle ifade edecek olursak ben enerji doluymuşum ve o açıdan hastalıklı denecek ölçüde güçlüymüşüm, ama benim yöntemim fazlasıyla "memur tarzı" ve "sıradan" üstelik "resmî" imiş, asla da değişmiyormuş. Normalde her konuda çekingen ve tutuk bir insan olmama rağmen, yalnızca o konuda istekli olduğum halde, yirmi yılı aşkın bir süredir aynı yöntem ve aynı pozisyonun dışına çıkmadığımı söyler durur... Üstüne üstlük kocam benim sessiz girişimlerimi gözden kaçırmaz, benim göstereceğim en küçük bir niyet belirtisine karşı bile duyarlıdır ve anında anlayır. Belki de benim hassas isteklerim karşısında bıkmadan usanmadan çabaladığı için o hale gelmiş de olabilir... Ben aşırı faydacı ve

duygusuzmuşum. Sen beni, benim seni sevdiğimin yarısı kadar bile sevmiyorsun, der kocam. Sen beni basit bir eşya, hem de eksik bir eşyadan başka bir şey olarak görmüyorsun, beni gerçekten seviyor olsan daha coşkulu olman, benim isteklerimi karşılaman gerekir, der. Onun beni yeterince tatmin edememesinin sorumluluğunun yarısının bana ait olduğunu, ben onun coşkusunu artıracak şekilde hareket edersem o kadar yetersiz kalmayacağımı, oysa benim asla o çabayı göstermediğimi, ona yardımcı olmadığımı, obur olduğum halde masa hazırlanmadan oturmadığımı, benim soğukkanlı hayvanlar familyasına girdiğimi, kötü niyetli bir kadın olduğumu söyler.

Kocam bana o gözle bakmakta aslında haksız değil. Fakat ben, kadının hangi konuda olursa olsun pasif kalması, erkeğe karşı kendiliğinden harekete geçmemesi gerektiğine inanan eski kafalı anne ve baba tarafından büyütüldüm. Kesinlikle tutkusuz bir insan değilim, ama benim karakterim o tutkuyu içinin derinliklerine gömmek üzerine kuruludur, asla dışarıya salmaz. Kendimi zorlayarak dışarı vurmaya çalıştığımda da, o an kaybolup gidiverir. Benimkinin soğuk bir tutku olduğunu, alev alev yanan bir tutku olmadığını kocam bir türlü anlamak istemiyor... Son zamanlarda sık sık onunla karıkocalığımızın yanlış olduğunu düşünüyorum. Bana çok daha uygun biri mutlaka çıkardı ve ona benden daha uygun birisi de mutlaka çıkardı. Onunla benim, cinsel zevkler açısından farklılaştığımız noktalar aşırı fazla. Ben annem ve babamın emri üzerine hiçbir şey bilmeden bu eve gelin geldim ve koca böyle bir şeydir herhalde diyerek yaşadım yaşamımı, ama şimdi düşününce, sanırım ben bana en uymayan insanla evlendim. Bu belirlenen kocam işte diyerek kaderime razı oldum, ama arada sırada onunla karşılıklı oturduğumuzda içimin nedensizce kalkverdiği de oluyor. Evet, benim içimin kalkması yeni bir olay değil, daha evliliğimizin ilk gecesi, onun-

la aynı yatağı ilk kez paylaştığımız andan beri var olan bir durum. O artık eski günlerde kalan balayı yolculuğumuzun ilk gecesi, yatağa girip de, onun hipermetrop gözlüğünü çıkarmış halini gördüğüm anda irkiliverdiğimi bugün bile çok net anımsıyorum. Sürekli gözlük takan her kim olursa olsun, gözlüğü çıkardığında biraz farklılaşabilir, ama kocamın yüzü aniden beyazlaşmış, bir ölüünün yüzüymüş gibi gelmişti bana. Kocamın o yüzü bana yaklaştıkça yaklaşmış, neredeyse delikler açılacak kadar dikkatle yüzümü incelemişti. Sonuçta ben de onun yüzünü dikkatle incelemek zorunda kalmıştım, ama o gözenekleri dar, alüminyum gibi kaygan derisini görünce, yeniden irkilivermiştim. Gündüz gözüyle anlamamıştım, ama burnunun altında ve ağzının etrafında başı çıkmaya başlayan kılları (o biraz kıllıdır) görünce, yine içim kalkvermişti. Bir erkeğin yüzünü o kadar yakından ilk kez görmüştüm ve belki de o yüzden, o günden beri kocamın yüzüne aydınlık bir yerde uzun süre bakınca aynı şekilde irkiliveririm. O yüzden kocamın yüzünü yakından görmemek için başucu lambasını söndürmek isterim, ama kocam benim aksime, nedense o esnada ışığın açık kalmasını ister. Sonra da vücudumun her yerini olabildiğince iyice görmeye çalışır (Ben bu isteğine mümkün olduğunca karşı gelirim, ama fazla ısrar ettiğinde gösterdiğim de olur). Kocamdan başka erkek bilmem, ama vıcık vıcık yapışkan, bir sürü gereksiz oyunlara başvurma isteği tüm erkeklerin ortak noktası mıdır acaba?

7 Ocak...

Bugün Kimura yılbaşı kutlaması için geldi. Faulkner'in *Kutsal Sığınak*'ını okuduğumdan, kısaca hoş geldin dedikten sonra çalışma odama geri çıktım. Kimura misafir odasında karım ve Toşiko ile bir süre sohbet ettikten son-

ra, saat üçü geçerken hep birlikte Audrey Hepburn'ün *Sabrina* filmi izlemeye gittiler. Sonra saat altı sıralarında Kimura onlarla birlikte dönünce, bizimle birlikte yemeğe oturdu ve saat dokuzaya kadar sohbet ettikten sonra gitti. Yemek esnasında Toşiko dışında kalan üçümüz biraz konyak içtik. Sanırım son zamanlarda İkuko'nun aldığı alkol miktarı biraz arttı. Onu içki içmeye alıştıran benim, ama zaten bünyesi içkiye müsaitti. İkram edildiği sürece, sesini çıkarmadan içer. Sarhoş olmasına olur ama sarhoşluğu dışarıdan belli olmaz, içinde saklar. Hiçbir şeyi yokmuş gibi yaptığından, başkaları çoğunlukla anlamaz. Bu akşam Kimura iki şeri bardağı sundu. Karımın yüzünün rengi biraz solar gibi oldu, ama sarhoş olmuş gibi durmuyordu. Aksine, Kimura ve benim yüzlerimiz alkolden kızarıverdi. Kimura alkole pek dayanıklı değil. Hatta karımdan bile dayanıksız. Karımın benim dışımda bir erkekten konyak dolu bir kadehi kabul etmesi, herhalde bu akşam ilk kez oluyordu. Kimura önce Toşiko'ya ikram etmişti ama, "Ben içemem, lütfen anneme verin," demesi üzerine Kimura da kadehi karıma verdi. Ben en baştan beri Toşiko'nun Kimura'ya karşı mesafeli davranmaya çalıştığını hissediyordum, ama bu Kimura'nın Toşiko'nun kendinden ziyade annesine ilgi duyduğunu hissetmeye başladığı için olabilir mi acaba? Bu düşüncenin tamamen kendi kıskançlığımdan kaynaklandığını düşünerek aklımdan silmeye çaba gösteriyordum, ama evet, sanırım biraz haklılık payı var. Karım evimize gelen misafirlere soğuk davranır, özellikle erkek misafirlerin yanına bile çıkmak istemez ama yalnızca Kimura'ya özel bir yakınlık gösteriyor. Toşiko, karım ya da ben şimdiye kadar bir kez bile dile getirmedi ama Kimura, James Stewart'a benziyor. Üstelik karımın James Stewart hayranı olduğunu ben de çok iyi biliyorum (Karım bunu kendi söylemiş değil ama James Stewart filmi geldiğinde

asla kaçırmaz, mutlaka izlemeye gider). Aslında karımın Kimura'yla yakınlaşması, benim Toşiko için damat adayı olarak düşünerek eve girip çıkmasına izin vermem, sonra da karımdan ikisine göz kulak olmasını istememden kaynaklandı. Ancak, Toşiko bu birliktelik konusunda pek hevesliymiş gibi durmuyor. Mümkün olduğunca Kimura ile baş başa kalmamaya özen gösteriyor, her zaman yanlarına İkuko'yu da alarak misafir odasında konuşuyorlar, film izlemeye gidecekleri zaman da mutlaka annesini de birlikte götürüyor. "Senin peşlerine takılman pek hoş olmaz, bırak baş başa gitsinler," dedim demesine ama karım benimle aynı fikirde değildi ve bu durumlarda yönlendirici olmanın temel annelik görevlerinden biri olduğunu söyledi. "Bu söylediğin geri kafalılıktan başka bir şey değil. İkisine güvenmen daha iyi olur," deyince, "Ben de o kanıdayım ama Toşiko yanlarında olmamı istiyor," diye yanıtladı. Eğer Toşiko gerçekten böyle söylüyorsa, bunun nedeni kendisinden ziyade annesinin Kimura'dan daha fazla hoşlanması, dolayısıyla da kendisinin ikisine aracı olması gerektiğini düşünmesinden kaynaklanıyor da olabilir. Nedendir bilmem, karımla Toşiko arasında sözcüklere dökülmeyen bir anlaşma tarzının varlığını sezinliyorum. En azından, karım kendisi bilincinde olmayabilir ve kendisi iki genç insanı yönlendirmeye çalıştığını sanıyor olabilir ama aslında Kimura'ya âşık olabileceği düşüncesini bir türlü zihninden silip atamıyorum...

8 Ocak...

Dün akşam sarhoş oldum, ama kocam benden çok daha fazla sarhoştü. Kocam son zamanlarda pek üstelemediği şu gözkapagımıöpme işi konusunda çok ısrarcıydı bu kez. Ben de konyak yüzünden biraz kendimi kaybetmişim, o kafay-

la isteğine uyuverdim. Aslında bu bir mesele değil, ama öperken o asla görmemem gereken şeyi, yani onun gözlüksüz yüzünü istemeden de olsa yakından görüverdim yine. Gözkapaklarını öptüğüm zamanlarda ben de gözlerimi kapatmaya özen gösteririm, ama dün gece tam o esnada gözlerimi açverdim. O alüminyumdan farksız deri, sinemas-kop film izlermişim gibi, olduğundan daha da genişlemiş halde görüş alanımı kapatıverdi. İrkilip titreyiverdim. Betimin benzimin attığını da hissettim elbette. Yine de şanslıyım, kocam gözlüklerini hemen taktı. Elbette, her zamanki gibi kollarımı ve bacaklarımı daha iyi görebilmek için. Ben-se hiçbir şey söylemeden başucu lambasını kapatıverdim. Kocam elini uzatıp lambayı yeniden açmaya çabalayınca, ben de lambayı daha da uzağa ittim. "Yapma şunu. Bir ayağım çukurda zaten. Son bir kez bakmama izin ver," diye, karanlığın içinde lambaya ulaşmaya çalıştı, ama ulaşamayınca şansına küstü... Uzun bir aradan sonra uzun soluklu bir zevk anıydı...

Ben kocamdan yarı yarıya şiddetle nefret eder, yarı yarıya da delice severim. Karakterlerimiz pek uyuşmaz, ama öyle diye de, tutup bir başkasına âşık olmaya da kalkmam. Eski namus kavramı iliğime kemiğime işlemiştir ve yaradılış itibariyle buna asla karşı gelemem. Kocamın o ısrarcı, sapıkça sevme tarzı bende bıkkınlıktan başka bir şey uyan-dırmıyor, ama öyle bile olsa, onun beni çılginca sevdiği de çok açık. Benim de onun o sevgisine bir şekilde karşılık vermem gerektiğini düşünüyorum. Eh, bu konuda da, keşke eskisi gibi gücü kuvveti yerinde olsaydı demeden de edemiyorum... Acaba onun cinsel gücü neden bu kadar düşüver-di?.. Ona bakılırsa ben aşırı şehvet düşkünüyümüşüm, o da bana ayak uydurmaya çalıştıkça dengesi bozulmuş ve bu sonuç ortaya çıkmış, kadınlar o açıdan ölümsüzlermiş, ama erkekler kafalarını kullandıkları için zamanla vücuda etkileri oluyormuş. Bunları söyleyince utanıyorum, ama

şehvete yatkın bir bünyem var ve elimden bir şey gelmeyeceğini kocamın da fark etmesi gerekir. Kocam beni gerçekten seviyorsa, evet, beni mutlu etmesi gerekir. Fakat önemle üzerinde durmak isterim ki, o gereksiz hareketlerine dayanmıyorum. O hareketlerin beni hiç etkilememesi bir yana, arzularımı da törpüleyiveriyor. Ben aslında, eski kalıplara uygun olarak karanlık yatak odasının derinliklerinde kalın yorganın altına gömülüp, ne kendimin ne kocamın yüzünün anlaşılacağı bir şekilde o işi becermekten başka bir şey istemem. Karıkocanın bu noktada zevklerinin tamamen farklı olması büyük talihsizlik, ama ikimizin bir ara noktada buluşması mümkün değil mi acaba?

13 Ocak...

Dört buçukta Kimura geldi. Memleketinden gelen kurutulmuş tekir balığı havyarı getirmiş. Üçü bir saat kadar sohbet ettikten sonra dönmek için ayaklandığını duyunca, aşağı inerek yemeğe kalmasını söyleyip durdurdum. Kimura da pek hayır demeden, teşekkür ederek oturdu. Yemek hazır olana kadar ben yine ikinci kata çıktım. Yemek işini tamamen Toşiko halletti, karım ise misafir odasında kaldı. Yemek dediysem; evde olan malzemeye bir şeyler hazırladılar, ama içki mezesi olarak Kimura'nın getirdiği havyarla, karımın dün balık pazarından aldığı sazan tuzlaması olunca hemen konyaklar kadehlere doluverdi. Karım tatlı şeyleri pek sevmez, içkicilerin sevdiği türden şeylerden hoşlanır, özellikle de sazan tuzlamasını çok sever. Pek yemek seçmem, ama sazan tuzlamasını da pek sevmem. Bütün sülalede karımdan başka o şeyi yiyen çıkmaz. Nagasakili Kimura bile kurutulmuş havyarı seviyor, ama iş tuzlama sazana gelince kibarca reddederdi... Kimura'nın elinde hediyeyle geldiği olmaz-

dı, ama herhalde bugün baştan beri akşam yemeğine kalmak niyetindeydi. Şu an için, onun ruh halini pek anladığımı söyleyemem. İkuko mu, yoksa Toşiko mu? Hangisi onu daha fazla cezbediyor acaba? Eğer ben Kimura'nın yerinde olsam ve hangisini tercih edeceğim sorulsa, yaşı biraz büyük de olsa anneyi tercih edeceğim kesin. Fakat Kimura için bir şey söylemek güç. Nihai hedefi Toşiko olabilir. Toşiko onunla evlenmeye pek gönüllü değilmiş gibi davrandığından, önce annesinin kalbini kazanıp, o yolla Toşiko'yu etkilemeye çalışıyor da olabilir.. Hayır, bunlar bir tarafa, acaba benim niyetim ne? Ne niyetle bu akşam Kimura'dan yemeğe kalmasını istedim acaba? Bu ruh halimi kendim de çözemiyorum. Geçen gün, 7. günün akşamı Kimura'ya karşı hafif (pek hafif de olmayabilir) bir kıskançlık hissetmiştim oysa... Biraz yanlış. O kıskançlık geçen yılın sonunda canlanmaya başlamıştı... Bir yandan da bu kıskançlıktan keyif aldığım söylenemez mi acaba? Yapı itibariyle ben, kıskançlık yaşadığımda o malum iş konusunda tahrik oluyorum. O yüzden kıskançlık, bir anlamda hem keyif aracı, hem de gereklilik. O gece Kimura'ya karşı olan kıskançlığımı kendi üzerimde kullanarak karımı mutlu etmeyi başardım. Bundan sonra karımla cinsel hayatımızdaki tatmini sürdürebilmek için Kimura adlı afrodisyağın eksik olmayacağına farkına vardım. Fakat karımın dikkatini çekmem gereken nokta, söylemeye bile gerek yok belki ama afrodisyak olarak kullanmaktan öteye geçmemek. Karım en uç sınır çizgilerine kadar gidebilir. Ne kadar uçlara giderse, o ölçüde iyi olur. Ben de kendimi çılgınlık ölçüsünde kıskançlığın kollarına bırakırım. Duruma göre "Sınırları biraz aşıyorlar mı acaba?" diye kuşkulanağım ölçüde de olabilir. O ölçüde olmasını diliyorum aslında. Ben şu ölçüde davran desem bile, karım aşırıya kaçacak hareketlerde asla bulunmaz, ama o şekilde davranarak

tahrik olmamı sağlamanın, onun mutluluğu için de gerekli olduğunu bilmesini isterim.

17 Ocak...

Kimura o günden beri hiç uğramadı, ama biz karımla her akşam konyak içiyoruz. Karım teklif edildiği müddetçe içer. Karımın yüzünde alkolün getirdiği değişimi büyük bir çabayla gizlemeye çalışmasını izlemeyi seviyorum. Karımın o halinde, sözcüklerle açıklayamayacağım bir işve hissediyorum. Onu sarhoş ettikten sonra götürüp yatırmayı da içten içe tasarlıyordum ama nedense bu tuzağa bir türlü düşmedi. Sarhoş olunca huy-suzlaşır, ayaklarına dokunmama asla izin vermez. Sonra da yalnızca kendi istediği şekilde davranmamı ister...

20 Ocak...

Bugün bütün gün başım ağrıdı. Akşamdan kalma denilecek ölçüde değil, ama dün akşam biraz fazla kaçırmışım... Bay Kimura, içtiğim konyak miktarının her gün biraz daha artmasından endişeleniyor. Son zamanlarda iki kadehten fazla içmezsem, hiç etkilenmiyorum. "Bıraksanız artık," diyerek daha fazlasını içmeme engel olmaya çalışıyor. Kocamsa tam tersine, içmem için eskisinden daha fazla ısrar ediyor. Teklif edildiğinde reddetmeme huyumu bildiği için, içirdikçe içirmek niyetinde herhalde. Fakat son zamanlarda içtiğim miktarın sınırlarımı zorladığının farkındayım. Kocamın ve Bay Kimura'nın gözleri önünde dağıtılmışlığım olmadı ama alkolün getirdiği değişimleri gizleyerek içmekte zorlanıyorum. Çok tedbiri olmam gerek...

XX. yüzyıl edebiyatının
en büyük yazarlarından
Tanizaki, kendine özgü
teknik ve yarattığı tuhaf
atmosferle Japon ruhunu
başarıyla anlatır.

"1 Ocak... Bu tarihten itibaren, eskiden günlüğüme aktarmakta tereddüt ettiğim bir konuyu çekinmeden yazmaya karar verdim. Kendi cinsel yaşamım, karımla olan ilişkimle ilgili ayrıntılara girmekten kaçınırdım. Elbette, karım bu günlüğü gizlice okuyuverir, öfkelenir, diye korkardım."

Bu sözlerle başlar *Anahtar*. Söyleyemediği duygularını günlüklere döken orta yaşlı koca değildir sadece; karısı da günlük tutmaktadır. Aralarındaki derin aşka rağmen, her ikisi de diğerinin düşünce ve arzularından şüphe eder; günlükler, aradaki köprüdür. Gizlice okunan, okunduğu bilinen, sayfalara saklanmış ama sır olarak kalması istenmeyen duygular... Kadını her geçen gün kocasından uzağa savuran dokunaklı bir hikâyedir bu. Günlüğün, bulunsun diye saklanan anahtarı, yaşlı bir ruhun derinliklerine inen kapıya da uyar.

Eserleri, Tanizaki'nin yaşamındaki ve değerlerindeki değişimlerin aynasıdır. Tokyo'da yazdığı öykülerde Poe ve Fransız Dekadanların etkisi hissedilir; Osaka'ya yerleştikten sonra geleneksel Japon güzellik ideallerini aramaya yönelir; *Anahtar* gibi savaş sonrası eserlerinde ise -ki 70 yaşındadır ve *Çılgın Bir İhtiyarın Güncesi* de bu zamana denk düşer- gençlik dönemi eserlerini anımsatan bir erotizm vardır.

İçindeki genci hep saklı tutmuş çılgın bir ihtiyar ve bu ihtiyarın kaleminden tutku, heyecan dolu az bulunur bir sanat eseri.

Kapak resmi: UTAGAWA KUNISADA

ISBN 978-975-07-1395-8

9 789750 713958